

[Lysholm Christensen]

kan vi ikke støtte det, men vi vil meget gerne være med til at arbejde i retning af at afklare hele området og finde et bedre grundlag at lave lovgivning på.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt starte med at takke for – sådan har jeg valgt at tolke de ord, der er faldet her i dag – de positive udtalelser i relation til forslaget. Og når jeg netop siger det på den måde, så er det, fordi det for Socialdemokratiet har været afgørende at få sat fokus på disse problemer. Vi mener, at man må konstatere, at vi til trods for gældende lovgivning, også med de sidste opstramninger, godt kan tåle at få sat fokus på denne sag nok en gang. Jeg mener egentlig også efter det udsagn, ministeren er kommet med her i dag om to erhvervsfrakendelser i de år, der nu er gået, at måtte konstatere, at det jo ikke ligefrem er store sager.

Og når jeg vælger den strategi at sige, at jeg egentlig glæder mig over de udtalelser af positiv karakter, der er faldet fra i hvert fald de fleste af partierne, så er det, fordi det glæder mig, at der er udtrykt bred enighed om, at dette er en sag, som vi nu skal tage op til fornyet overvejelse for at se på, hvor der er muligheder for at gå ind.

Det er klart, at der kan diskuteres meget omkring de enkelte punkter. Der kan også diskuteres meget omkring teknikken, vi har valgt. Det har vi gjort før i dag og diskuteret, hvorvidt teknikken var rigtig i de konkrete forslag. Jeg synes blot, at der er en meget afgørende forskel på, om vi står med et lovforslag eller vi står med et beslutningsforslag, som dog kun, skal vi sige afstikker nogle retningslinjer for, hvordan et eventuelt lovforslag skulle se ud. Og når jeg vælger netop den formulering, så er det altså, fordi vi her har lagt nogle tanker frem, f.eks. om registreringen, som vi mener kunne have mange fordele i forhold til at få mere styr på det.

Flere har været inde på spørgsmålet om retighedsfrakendelsen, og jeg vil godt sige, at jeg er meget enig med hr. Larsen-Ledet, når han udtrykker, at retssikkerheden naturligvis skal fastholdes. Det tror jeg ikke nogen af os kan være uenige i.

Omvendt vil jeg sige, at jeg nok er noget forundret over fru Annette Justs reaktion. Jeg undrer mig ikke bare noget, men meget over den

utrolig negative holdning, der blev givet udtryk for. Jeg troede faktisk, at et totalt enigt Folketing ville være parat til at gå ind så langt, som det overhovedet er muligt at bekæmpe konkursrytteri.

Jeg vil også godt tilkendegive enighed med hr. Grove, som siger, at vi ikke kan undgå konkurer. Nej, og det er heller ikke kriminelt; men det er misbruget, rytteriet, som vi skal forsøge om ikke vi kan begrænse i højere grad, end tilfældet har været, og som vi også har forsøgt i forhold til 1987-lovgivningen at få fat om. Det er i den grad belastende i forhold til den del af erhvervslivet, der fungerer, dybt belastende. Men det er også set i mange andre relationer økonomisk meget belastende, ikke blot i forhold til andre firmaer, men også i forhold til enkeltpersoner. Jeg vil sige det på den måde, at jeg betragter det som meget væsentligt, om man i så vid udstrækning, som det er muligt, kan få elementer af den karakter ryddet af vejen, og det tror jeg faktisk der er et meget bredt flertal for.

Derfor vil jeg slutte med at takke for den positive tilkendegivelse, der er kommet, og sige, at det er vores håb, at vi på baggrund af dette forslag kan få sat fokus på sagen igen, således at vi – meget gerne allerede i næste samling – kunne få en dybere overvejelse og få et udspil, således at vi kunne få strammet op, således at vi vil være i stand til at få sat en væsentlig bedre stopper for det rytteri, for det misbrug, som vi må konstatere stadig væk sker.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Bjørn Poulsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

29) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 79:

Forslag til folketingsbeslutning om alkoholpolitik.

Af Qvist Jørgensen (S) m.fl.
(Fremsat 23/5 90).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Med det beslutningsforslag, der her ligger på Folketingets bord, gøres der et forsøg på at udføre det svære kunstgreb at skruer tiden tilbage. Det er jo kun godt 14 dage siden, Folketinget vedtog loven om et forebyggelsespolitisk råd og et tobaksskaderåd. Loven, som træder i kraft den 1. august 1990, indebærer, at det uafhængige Alkohol- og Narkotikaråd nedlægges, idet rådets sekretariat og de udførende opgaver samtidig overføres til de centrale myndigheder.

Efter det beslutningsforslag, vi nu behandler, skal de opgaver, der hidtil er udført i Alkohol- og Narkotikarådet, fremover udføres af den uafhængige alkoholfonds sekretariat. Beslutningsforslaget går således på dette punkt stik imod den netop vedtagne lov. En sådan kovenning kan regeringen naturligvis ikke give sin tilslutning til.

Herudover lægger beslutningsforslaget op til, at der fra alkoholbeskatningen skal tilføres mindst 75 mio. kr. om året til den foreslåede alkoholfond. Også dette element i beslutningsforslaget må regeringen tage afstand fra. Indtægter i form af punktafgifter bør hverken helt eller delvis på forhånd ved lov bindes til dækning af udgiftsbevillinger til bestemte formål. Enhver udgiftsbevilling bør i princippet indgå i den almindelige statsfinansielle prioritering, der finder sted i forbindelse med fremlæggelsen og vedtagelsen af den årlige bevillingslov.

Jeg kunne måske forstå ideen med et forslag om at bruge det, man populært kalder cigarkasseprincippet, hvis det var sådan, at det var dem, der betalte afgifterne, der samtidig kom til at nyde godt af pengene, men det er jo ikke tilfældet her. At lade en del af alkoholbeskatningen gå ind i en fond som foreslået tjener ikke engang et adfærdregulerende formål.

Da det af bemærkningerne til det fremsatte beslutningsforslag fremgår, at en nedsættelse af promillegrænsen til 0,5 også bringes i forslag, må jeg lige erindre om, at samme forslag i for-

bindelse med lovforslag nr. L 33 om ændring af færdselsloven. (Promillegrænsen) blev forkastet ved tredjebehandlingen den 10. maj 1990.

Tinget har i indeværende folketingssamling allerede flere gange haft lejlighed til at drøfte alkoholpolitik. Jeg vil især henvise til debatten om Kristeligt Folkepartis forespørgsel den 16. november 1989 om initiativer med henblik på at reducere alkoholforbruget, hvor min forgænger havde lejlighed til samlet at redegøre for regeringens alkoholpolitik.

Også under behandlingen af det vedtagne lovforslag om et forebyggelsespolitisk råd og et tobaksskaderåd blev alkoholpolitikken gentagne gange bragt ind i debatten, ikke mindst af den socialdemokratiske gruppe. I den forbindelse gav jeg udtryk for, at jeg finder det vigtigt, at der bliver en generel forebyggelse på alkoholområdet, og jeg vil da også gerne benytte denne lejlighed til at gentage det.

Et væsentligt formål med den nye lov er at skabe mulighed for at se den samlede forebyggelsesindsats som en afbalanceret helhed. Det sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende arbejde retter sig jo mod en lang række forhold, dels vedrørende samfundets indretning og virkemåde, dels vedrørende vaner og traditioner i den enkeltes egen livsførelse. Og det sigter mod at forebygge et meget bredt spektrum af sygdomme og skader, som kan opstå på mange andre måder end ved alkoholmisbrug, eksempelvis også ved narkotikamisbrug, tobaksmisbrug, dårlig hygiejne, dårlig ernæring og for lidt motion.

Det forebyggende arbejde må derfor anskues som en helhed, og det offentliges indsats må tilsvarende bygge på en helhedsvurdering og på bredde.

Med den nye struktur er der nu skabt et grundlag for, at de mange forskellige aktørers indsats på det forebyggende område vil kunne afbalanceres og koordineres emnemæssigt, tidsmæssigt og geografisk. Der er ligeledes skabt bedre mulighed for at tematisere den forebyggende indsats. Alkoholmisbrugsudvalget pegede i sin betænkning udtrykkeligt på disse forhold.

Jeg er i øvrigt ganske enig med forslagsstillerne i, at den væsentligste indsats skal ske på lokalt plan. Det er lige netop derfor, at der i sundhedslovsforslaget er indarbejdet en helt ny bestemmelse, hvorefter kommuner og amts-

[Sundhedsministeren]

kommuner skal have et generelt ansvar for at fremme den lokale forebyggende og sundhedsfremmende indsats.

Men det skal helt overlades til de enkelte kommuner og amtskommuner selv at tilrettelægge deres indsats. Derfor er det også regeringens opfattelse, at det bør overlades til den enkelte kommune at afgøre, om den ud fra en lokal vurdering mener at kunne styrke den forebyggende indsats imod alkoholmisbrug ved – som foreslået i beslutningsforslaget – at ned sætte et forebyggelses- og bevillingsnævn.

Den meget omfattende og tætte regulering af den kommunale og amtskommunale virksomhed på alkoholområdet som foreslået i beslutningsforslaget med krav om ansættelse af alkoholkonsulenter, afholdelse af årlige strategikonferencer og lignende står ikke i et rimeligt forhold til den frihed i opgavevaretagelsen, som de lokale og regionale myndigheder har i forvaltningen af det lokale selvstyre på en lang række andre lovregulerede driftsområder, eksempelvis den overordnede, rammeprægede regulering af det amtskommunale sygehusvæsen.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at den lokale forebyggelsesindsats må ske i sammenhæng med lokale institutioner og organisationer, f.eks. skoler, ungdomsklubber, patientforeninger, afholdsforeninger og idrætsforeninger. Betydningen af det store og ofte frivillige arbejde, som de private alkoholrelaterede organisationer yder, kan ikke fremhæves ofte nok.

Efter forslaget er det også tanken, at lokale fagforeninger og arbejdsgiverforeninger skal inddrages i arbejdet. Jeg vil meget gerne benytte denne lejlighed til at give udtryk for, at jeg med megen tilfredshed har noteret mig, at arbejdsmarkedets parter i den seneste tid har vist stor interesse for i eget regi at anbefale arbejdsledere og tillidsfolk i fællesskab at løse alkoholproblemer, hvor sådanne problemer konkret måtte opstå, på lige fod med andre personaleproblemer.

Jeg opfatter det som et udtryk for en særdeles konstruktiv holdningsændring, og jeg er overbevist om, at denne nye åbenhed også vil have stor forebyggende effekt. Denne meget positive udvikling kan hjælpe til, at vi nu også med støtte i Socialforskningsinstituttets undersøgelse om alkohol og arbejdsliv kan få aflivet den gamle myte om, at drikkeriet på arbejdspladserne er udbredt. Vi ved nemlig i dag, at hoved-

parten af alkoholforbruget ligger uden for arbejdstiden, altså ikke mellem kl. 9 og 16, men mellem kl. 16 og 9.

Alt i alt er der jo nok i virkeligheden på mange punkter bred enighed i Folketinget om mange alkoholpolitiske spørgsmål. Det synes jeg er opmuntrende, men jeg må altså konstatere, at regeringen af de grunde, jeg har nævnt, ikke kan give sin tilslutning til det beslutningsforslag, som medlemmer af den socialdemokratiske folketingsgruppe her har fremsat.

Karen Højte Jensen (KF):

Nu er det faktisk sådan, at vi i denne folketingssamling adskillige gange har haft lejlighed til at drøfte alkoholpolitik, og jeg må sige, at det er lidt forbløffende, at Socialdemokratiet her få dage før folketingssamlingens afslutning fremsætter et forslag.

Vi afviser dette forslag, bl.a. også med henvisning til, at et flertal i Folketinget for ganske kort tid siden har vedtaget loven om et forebyggelsespolitisk råd, og det kan da godt være, at der er socialdemokrater, som mener, at den struktur, som et folketingsflertal har vedtaget, ikke er den, Socialdemokratiet ønsker, men nu er det sådan, at det er den, der er vedtaget, og det mener Det Konservative Folkeparti er et godt forslag, som også har nogle positive alkoholpolitiske perspektiver.

Birgitte Husmark (SF):

Fra Socialistisk Folkepartis side skal vi sige, at vi har meget stor sympati for forslaget, specielt har vi meget stor sympati for den sidste pind i forslaget, der siger, at de opgaver, der hidtil er udført i Alkohol- og Narkotikarådet, fremover skal udføres fra Alkoholfondens sekretariats side, for det er just det, vi er enige med Socialdemokraterne om.

Vi mener, at det er afgørende vigtigt, at den forebyggelsespolitiske indsats organisatorisk kommer til at ligge på en sådan måde, at der er let adgang fra bevægelser, fra kommuner og fra amter til på en uformel måde at kontakte de mennesker, som skal give råd, som skal udføre oplysningsarbejde, og som skal formidle viden og kunnen. Og det mener vi er utrolig vanskeligt i den konstruktion, som ministeren nu har fået vedtaget, hvor al aktivitet dels skal gå igen-

[Birgitte Husmark]

nem ministeren og dels skal ligge inde bag ministeriets mure. Derfor synes vi, at det er helt rigtigt at pege på nødvendigheden af at have en uafhængig alkohol- og narkotikarådslignende institution.

På den anden side må vi nok sige, at vi egentlig er glade for, at dette kun er et beslutningsforslag, for så er der da mulighed for – også fordi vi jo ikke rigtig kan nå at gøre det færdigt i denne samling, men også når det skal endeligt udarbejdes – at få ændret nogle ting.

Vi er kede af, at man kun taler om en alkoholpolitik og ikke taler om en misbrugspolitik, selv om ordet misbrug af og til dukker op i forslaget. Vi mener, at det er nødvendigt at se alkoholpolitik i sammenhæng med blandingsmisbrug, altså piller og alkohol, og vi mener, at det er nødvendigt at se alkohol i forbindelse med andre former for rusmidler. Man kan ikke skille tingene på den måde, som der desværre hovedsagelig er lagt op til i dette beslutningsforslag.

Jeg vil også nok sige, at sammensætningen af de lokale forebyggelses- og bevillingsnævn måske heller ikke sådan lige er efter Socialistisk Folkepartis største ønsker. Jeg synes nok, at forslaget – og det er jo selvfølgelig kun et forslag eller en skitse, man er kommet med – giver en for mig at se urimelig overvægt til de gode og veletablerede grupper i samfundet: bolig- og grundejere, idrætsforeninger, Dansk Arbejdsgiverforening, den lokale handelsstand og også en repræsentant for restauratørerne. Hvor er ungdomsorganisationerne, og hvor er undervisningsinstitutionerne henne i den sammenhæng? Jeg synes, at der nok er nogle ting, der skal laves lidt om på.

Og så synes jeg endelig, at indledningsbemærkningen om, at vi nu må se i øjnene, at man på grund af EF ikke kan få de afgifter ind på alkoholbeskatningen, som man tidligere har fået, måske sådan lige er at foregribe begivenhedernes gang, at gøre knæfald på forhånd i forhold til EF, og det bryder vi os heller ikke så meget om fra SF's side.

Jørgen Winther (V):

Her i Folketinget har vi ret mange gange i de sidste måneder debatteret alkoholpolitik. Derfor skal jeg heller ikke gentage mange af de ting, som jeg tidligere har sagt. Venstre kan af mange grunde ikke støtte nærværende forslag

fra nogle socialdemokratiske folketingsmedlemmer.

Sundhedsministeren har nøje redegjort for, hvorfor regeringen ikke kan gøre det, og Venstres synspunkter er fuldstændig identiske. Sagen er jo, at vi har fået en generel forebyggelse på alkoholområdet, idet vi nu får det forebyggelsespolitiske råd etableret, og det, der er væsentligt her, er, at vi får en total prioritering og en afbalancering af alle de forskellige tiltag inden for forebyggelsesområdet. Det er jo sådan, at det er vigtigt at få motion, det er vigtigt at have et lavt kolesteroltal, det er vigtigt, at man ikke er overvægtig, det er vigtigt, at blodtrykket er i orden, det er vigtigt, at man ikke drikker for meget alkohol, og der er mange andre ting, der er vigtige. Vi mener altså i Venstre – og det har vi prøvet at sige mange gange – at alkohol kun er en af de mange risikofaktorer, der er for helbredet her i samfundet. Derfor bør det indgå i en samlet prioritering og dermed indgå i forebyggelsen.

Jeg vil give ordføreren for Socialdemokratiet ret i, at alkohol er et problem i Danmark. Der drikkes for meget alkohol i Danmark, og det giver for mange helbredsmæssige skader, men der er også mange andre årsager til helbredsmæssige skader, så derfor kan Venstre ikke støtte nærværende beslutningsforslag.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil såmænd også give forslagsstillerne ret i, at alkohol er skadelig, og jeg vil også give hr. Jørgen Winther ret i, at der er mange andre årsager til, at der kan opstå skader på, jeg havde nær sagt sjæl og legeme. Men ligesom de andre ordførere, der har været inde på, at et flertal i Folketinget netop har vedtaget L 96, synes vi ikke, der er nogen grund til at gå meget ind i dette forslag, også med den begrundelse, som andre har været inde på: at vi har haft utrolig mange alkoholpolitiske debatter; det er noget, der jævnligt bliver debatteret i Folketinget.

Vi afviser dette beslutningsforslag.

Kirsten Lee (RV):

Jeg synes, det er en lille smule særpræget, at Socialdemokratiet fremsætter et beslutningsforslag på så vigtigt et område som socialpolitik her sidst i samlingen, for Socialdemokratiet ved

[Kirsten Lee]

godt, at det forslag ikke kan realitetsbehandles. Derfor skal jeg heller ikke gøre særskilt mange bemærkninger om forslaget.

Socialdemokratiet foreslår nogle obligatoriske råd og nævn og høringer ude i lokalområderne. Jeg kunne forstå, at fru Birgitte Husmark ikke var særlig begejstret for dem, og det er vi heller ikke.

Jeg synes, det er en stor mangel ved Socialdemokratiets beslutningsforslag, at det ikke beskæftiger sig særlig meget med indholdet af forebyggelse, hvad forebyggelse egentlig skal gå ud på. Forslaget beskæftiger sig i meget vid udstrækning med strukturer. Vi har faktisk behov for at drøfte, hvad indholdet af den forebyggende indsats skal være. Det er det behov, vi håber at Det Alkoholpolitiske Udvalg vil opfylde, og vi vil følge meget nøje, hvilket kommissorium udvalget får.

Forslagsstillerne konstaterer i bemærkningerne til forslaget, at et af de vigtigste alkoholpolitiske initiativer er gennem de høje afgifter at begrænse anvendelsen af alkohol og dermed skaderne. Det sundhedspolitiske synspunkt er vi grundlæggende enige i i Det Radikale Venstre. Derfor undrer det os også, at Socialdemokratiet tidligere har foreslået nedsættelse af alkoholafgifterne, men måske har Socialdemokratiet ændret mening. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad Socialdemokratiet egentlig mener om den sag. Skal afgifterne ned? Er det den socialdemokratiske folketingsgruppes sundhedspolitiske målsætning?

Jeg synes, det er overordentlig interessant, at Socialdemokratiet mener, at man skal overveje at flytte ressourcer fra behandling af følgevirkninger af stort alkoholforbrug til tidlig behandling. Vi havde en stor socialdemokratisk forespørgselsdebat her i Tinget i går, hvor hr. Torben Lunds forargelse over, at der var indgået en frivillig aftale på sygehusområdet, stort set ingen grænser kendte. Hr. Torben Lund talte bestemt ikke under den debat om nogen som helst form for overflytning af ressourcer.

Men jeg synes, det er en meget interessant overvejelse, hr. Qvist Jørgensen her gør sig til talsmand for, for alkoholskaderne optager jo sådan ca. hver 5. hospitalsseng. Kunne hr. Qvist Jørgensen afløre en lille smule mere om, hvad han forestillede sig med, at vi flytter behandlingen fra den sene og som regel sengeliggende behandling til den tidlige og som regel

ambulante behandling, der jo i vid udstrækning finder sted uden for sygehussektoren?

Til slut vil jeg sige, at jeg er meget enig med sundhedsministeren i, at det er glædeligt, at arbejdsmarkedets parter nu i fællesskab er begyndt at løse alkoholproblemer på arbejdsmarkedet. Sundhedsministeren har måske ret i, at problemet ikke er udbredt, men vi ved dog, at det er et problem for ca. 4 pct. af arbejdspladserne. Vi er i Det Radikale Venstre meget enige i, at Alkoholmisbrugsudvalgets betænkning påpeger, at arbejdspladsen er et egnet område for forebyggende arbejde.

(Kort bemærkning).

Birgitte Husmark (SF):

Bare for at præcisere, hvor min manglende begejstring ligger henne: Min manglende begejstring ligger i den foreslåede sammensætning af de lokale forebyggelses- og bevillingsnævn. Min manglende begejstring skyldes absolut ikke, at der skal tages lokale initiativer; det mener vi fra SF's side er utrolig vigtigt.

Lis Noer Holmberg (CD):

Jeg kan gøre det meget kort. CD må afvise dette forslag til folketingsbeslutning. Vi har lige netop vedtaget en lov om et forebyggelsespolitisk råd, hvor CD har lagt stor vægt på, at alkoholproblemerne blev opprioriteret, og man har nedsat et alkoholpolitisk forum. Dette forum skal nu have mulighed for at arbejde.

Vi er helt trygge ved, at der er nedsat et sådant forum. Vi kan da godt forstå, at Socialdemokraterne kommer med dette forslag, for man blev dybt skuffet over, at Alkohol- og Narkotikarådet blev nedlagt, men det fælder vi altså tørre tårer over i CD, for problemerne er vokset og vokset, så vi må erkende, at dette råd ikke kunne løse problemerne. Derfor har vi bestemt ikke brug for et lignende råd, men vi har brug for at nytænke og finde ud af at løse problemerne på en anden måde.

Vi afviser altså dette forslag.

Glønborg (KRF):

Kristeligt Folkeparti har haft mange lejligheder til i denne samling at fremlægge vore synspunkter på dette område. Det kommer nok ikke

[Glønborg]

som nogen overraskelse for nogen, at vi glæder os over ethvert initiativ til at gøre noget ved alkoholmisbruget. Sådan vil vi også gerne betragte Socialdemokratiets forslag, og jeg synes også, det indeholder nogle konstruktive og positive elementer, som vi gerne vil arbejde videre med.

Tanken om oprettelse af forebyggelses- og bevillingsnævn i kommunerne synes vi egentlig er meget fornuftig. Hvis de kunne fastlægge, hvor mange bevillinger der skal være, og hvor omfattende de skal være, og hvis vi kan få det koblet sammen med nogle, som virkelig er interesserede i, at skaderne skal forebygges, tror vi, at der kan komme noget positivt ud af det.

Ligesom andre ordførere er jeg ikke særlig imponeret over forslaget til sammensætningen af dette nævn. Jeg er lidt bange for, at der er for mange med, som blot gør det af pligt, og for få, som vil gå ind i det med en vis ildhu, fordi de tror på sagen.

Tanken om, at amtskommunerne skal stå for regionale initiativer og kampagner, tror jeg er rigtig, for her kan man ikke bare holde sig inden for kommunens grænser. Derimod er det helt rigtigt, når man nævner i bemærkningerne, at etablering af alkoholfrie miljøer skal ske på kommunalt plan. Det er ikke så tit, at nogen tør sige, at det vil være meget nyttigt med alkoholfrie miljøer.

I den sidste tid har jeg moret mig med at sammenligne de to dagsordensforslag, som blev stillet ved Kristeligt Folkepartis forespørgselsdebat i november 1989. Begge blev jo forkastet, fordi de, der var interesserede i at gøre noget ved sagen, ikke havde fået talt tilstrækkeligt sammen forinden og derfor fremsatte hver sit forslag. Men det interessante i den sammenhæng er jo det fællesstof, der var i de to dagsordener, fordi der var klart flertal for det i Tinget. Jeg er virkelig glad for, at begge forslag indeholdt ønsket om, at skoler og idrætsanlæg i langt højere grad skulle friholdes for alkohol. Det er også taget med her, og jeg synes, at her er noget, vi virkelig kan arbejde videre med i næste samling.

Så kan jeg selvfølgelig ikke dy mig for at henviser til, at hr. Qvist Jørgensen i november 1989 afviste Kristeligt Folkepartis dagsordensforslag med den begrundelse, at det var alt for restriktivt. Jeg tror ikke, at det vil lykkes for hr. Qvist Jørgensen eller nogen som helst andre at

skabe alkoholfrie miljøer, hvis vi ikke har nogle bestemmelser om, at disse miljøer skal være alkoholfrie. Jeg synes, vi har erfaring for, at det ikke kan lade sig gøre ad frivillig vej alene.

Og så kunne jeg da også godt sige, at hvis vort dagsordensforslag skulle afvises med en henvisning til, at det var lidt for restriktivt – hvilket jeg i øvrigt synes var en lidt uretfærdig beskyldning – så har jeg lyst til at tilbagevise dele af dette forslag med henvisning til, at jeg synes, det er lidt for glad for systemer og lidt for bureaukratisk. Vi skal jo være på vagt over for institutioner, ansættelse af mange folk og bureaukrati i denne sammenhæng. Jeg tror mere på opmuntring til dem, som har ildhu til at gøre noget ved sagen.

Qvist Jørgensen (S):

Jeg vil godt starte med at sige, at jeg ikke synes, der er særlig grund til at være forundret over, at vi kommer med forslaget nu, og det skal jeg vende tilbage til.

Der er to årsager til, at vi nu har fremsat dette forslag, og jeg vil gerne fra starten sige til ministeren, at det ikke så meget er et forsøg på en kovending. Men det skal jeg også komme tilbage til lidt senere.

Den første årsag er, at vi har registreret noget, som flere andre, bl.a. hr. Glønborg, også har været inde på. Gennem de sidste år, men specielt i denne samling, har der været debatter om enkelte, men ofte meget isolerede hjørner af alkoholproblematikken. Det var egentlig også tilfældet den 16. november 1989, og jeg vil gerne medgive, at de fleste gange har det været Kristeligt Folkeparti, der har taget initiativet til debatterne.

Men hver eneste gang har vi jo måttet konstatere, at stort set alle ordførere har udtrykt en vis positiv holdning, men resultatet er stort set endt i ingenting eller småjusteringer, f.eks. det gamle krav, som jeg vist også nævnte, da jeg sidst var på talerstolen i den anledning. Jeg tænker på SF's succes med at få indført bestemmelsen om udskænkning af alkoholfri drikke på steder, hvor der også udskænkes alkoholske drikke.

Men vi mener faktisk, at der ikke rigtig er sket noget i årtier trods de mange pæne udtalelser, og at der bør ske noget mere. Og i den sammenhæng vil jeg godt erindre om, at vi har til-

[Qvist Jørgensen]

sluttet os WHO's målsætning. Ganske vist har alkoholproblemet ikke fået nogen særlig fremtrædende prioritering, men vi vil da bestrebe os for at få nedbragt det samlede alkoholkonsum her i landet med 25 pct. inden år 2000. Og det er faktisk en opgave, som jeg ikke tror vil blive løst, hvis vi ikke går mere radikalt til værks, end vi har gjort indtil nu.

Den anden årsag til fremsættelsen af forslaget er, at der er sket noget negativt. Det er også forklaringen på, at vi ikke kunne komme med forslaget noget tidligere. Jeg tænker på nedlægningen af Alkohol- og Narkotikarådet, som hverken SF, Kristeligt Folkeparti eller Socialdemokratiet kunne acceptere, tværtimod, men vi var nødt til at afvente den beslutning, før vi kunne fremkomme med noget andet; derfor det lidt akavede tidspunkt. Jeg skal også her komme tilbage til, hvad der egentlig er hensigten med at presse beslutningsforslaget frem på nuværende tidspunkt.

Det, vi gerne vil gøre nu, er at give sundhedsministeren et redskab i hånden, som vi forestiller os at ministeren kan bruge til at åbne sine egne og sine embedsmænds øjne for, at løsningen på deres ønsker – også ønsket om at komme af med Alkohol- og Narkotikarådet – ikke nødvendigvis behøver at være den pulverisering, der sker den 1. august 1990. Vi mener faktisk, at vi med dette forslag opfylder ønsket om dels at bevare et centralt element og dels at lægge arbejdet ud på de steder, hvor tingene sker, altså også arbejde decentralt.

Og så er det i øvrigt billigt. Jeg vil godt understrege, at nogle eksperter – jeg siger ikke alle eksperter, for der er virkelig mange ubesvarede spørgsmål om, hvad alkoholskader koster, osv. – i hvert fald siger, at det beløb, vi peger på her, kun udgør 2 pct. af de samlede udgifter, som alkoholforbruget koster det danske samfund, og at det kun udgør ca. 1 pct. af det, som alkoholafgifterne for tiden giver til statskassen.

Det kan godt være, at ministeren har ret i, at det er et cigarkasseprincip, vi peger på her. Et af vore udgangspunkter har været, at når vi nu skal lave alkoholafgifterne om – og det undgår vi jo ikke, når det indre marked kommer – så har vi faktisk alligevel en chance for at kunne beholde denne afgift, fordi den er øremærket, målrettet, afsat til et bestemt formål. Vi har undersøgt det, vi mener, det kan lade sig gøre, og det er vigtigt, at vi forsøger at styre i den retning

frem for at sætte afgifterne styrtende ned, som resultatet formentlig bliver, hvis vi ikke gør noget ved det.

Ministeren ønsker at give de lokale myndigheder frihed til selv at tage initiativerne. De skal selv finde på, men de skal også selv betale. Her er jeg nødt til at spørge den anden vej. Hvad har denne frihed ført til, fru minister? Har den ført til fald i antallet af alkoholskader? Har den ført til fald i forbruget? Ja, noget i retning af 0,2 pct. i løbet af ét år. Har den ført til en styrkelse af behandlingen? Det tyder forsøgsrapporten i hvert fald ikke på. Har den ført til et fald i antallet af spritbilister? Og sådan kan man blive ved. Denne frihed til de lokale myndigheder har ikke medført en forbedring af situationen.

Til gengæld er vi tilfredse med, at ministeren er enig med os i, at det er positivt, at arbejdsmarkedets parter frivilligt og stort set på eget initiativ har taget problematikken op. Det ser ud til, at man er ved at finde nogle problemløsninger, som er i overensstemmelse med den måde, vi gerne ser at man løser problemet og får det gennemdrøftet på. Jeg er også glad for, at fru Birgitte Husmark fra SF har sympati for, at opgaverne skal løses såvel centralt som decentralt – med streg under decentralt.

Jeg har fuld forståelse for ønsket om, at nævnene skal sammensættes så bredt som muligt. Det skal vi selvfølgelig se på. Det er jo et beslutningsforslag, vi fremsætter, ikke et lovforslag. Men selv om jeg ikke er helt uenig i hr. Glønborgs betragtninger om, at det ser meget strømlinet og stort ud, får vi vel egentlig her en illustration af, hvor svært det er, hvis man gerne vil tilgodese alle parter og har nogle meninger om, at hvis den part skal med, skal modparten også med, og sådan nogle ting.

Til hr. Jørgen Winther og fru Pia Kjærsgaard vil jeg sige, at jeg allerede har været lidt inde på problemet med WHO's målsætning i forhold til den indsats, vi yder i øjeblikket, så derfor vil jeg undlade at kommentere det nærmere.

Så vil jeg slutte af med at sige kort til fru Kirsten Lee, som kritiserede, at der ikke var en omfattende indholdsbeskrivelse i beslutningsforslaget, at det var min og Socialdemokratiets opfattelse, da vi udarbejdede forslaget, at hverken med den sagkundskab, jeg måtte besidde på området, eller med fru Kirsten Lees sagkundskab – som jeg på ingen måde anfægter, og der

[Qvist Jørgensen]

er overhovedet ingen ironi i min stemme – skal vi politikere blande os i selve indholdet. Tværtimod må det være vores pligt at anlægge nogle rammer, sikre, at de er til stede, og sørge for, at de folk, der har forstand på tingene, udfylder de rammer.

Jeg synes, vi har et godt eksempel på utidig sammenblanding af forskellige roller, når man prøver at løse forskellige opgaver samtidig. Det tror jeg i hvert fald vi skal bestræbe os for at lade være med.

Tak til hr. Glønborg og flere for rosen, specielt angående de alkoholfrie miljøer. Jeg er ganske vist ikke helt sikker på, at hr. Glønborg har ret; jeg tror faktisk, det godt kan lade sig gøre uden de mange restriktioner.

Lad mig her til slut gentage, at vi naturligvis har noteret indvendingerne ned. Vi har fremsat et beslutningsforslag, vi vil se på, hvad der har været af positiv og negativ kritik, og på den baggrund forventer jeg, at vi kan nå frem til at fremsætte et beslutningsforslag, der på nogle punkter ligner det foreliggende.

Kirsten Lee (RV):

Jeg lægger ikke nogen form for ironi i hr. Qvist Jørgensens bemærkninger, og jeg ved udmærket, at hr. Qvist Jørgensens interesse for dette område er lige så stor som min egen. Det nærer jeg slet ikke nogen tvivl om.

Dette problem er så stort og alvorligt, at der er behov for en samlet politisk indsats, for et af problemerne er jo, hr. Qvist Jørgensen, at der ikke er nogen i dette land, der har givet nogen som helst anvisninger for, hvad dansk alkoholpolitik går ud på. Alle taler om information. Ja tak, men vi har ikke engang gidet definere, hvem denne information skal rettes mod, de målgrupper, der eventuelt kunne have glæde af information. Jeg tvivler på, at det er de velbærgede midt i 40'erne med det meget store forbrug.

Det er en af grundene til, at vi sætter vores lid til Det Alkoholpolitiske Forum. Vi vil følge kommissoriet meget nøje, og vi håber, at Det Alkoholpolitiske Forum tager nogle af de forslag op, som har været fremsat i Alkoholmisbrugsudvalgets betænkning. For det er nok vejen frem.

Men jeg havde et par spørgsmål, som jeg meget gerne vil have svar på. Det første var angå-

ende afgifterne. Hr. Qvist Jørgensen var jo inde på, at vi måske skulle lave afgifterne om på grund af det indre marked. Men hvem siger, at vi skal det? Hvem siger, at vi ikke kan opretholde det danske afgiftsniveau ud fra et sundhedspolitisk sigte? For det er jo det, der er sigtet, og jeg har forstået på hr. Qvist Jørgensen, at det også var Socialdemokratiets sigte med at opretholde afgifterne.

Nu vil jeg bare gerne vide, om Socialdemokratiet har frafaldet sin idé om at sænke alkoholafgifterne, som det tidligere har været foreslået. Hvis Socialdemokratiet frafalder den idé, vil vi i Det Radikale Venstre kun hilse det velkommen.

Jeg synes også, der er grund til at rose Socialdemokratiet for de fremskridt, der faktisk er sket omkring holdningen til alkoholpolitikken i de sidste 17 år, hvor jeg har fulgt det område tæt. I slutningen af 1970'erne havde Folketinget en debat, hvor fru Inge Fischer Møller sagde, at hun overhovedet ikke kunne se nogen grund til, at man diskuterede alkoholpolitik. Det var omtrent på samme tidspunkt, at Folketinget diskuterede burhønsenes problemer, og jeg må da sige, at alkoholpolitikken er langt væsentligere.

Og derfor glæder jeg mig, når jeg læser referatet fra 1986, hvor Det Radikale Venstres beslutningsforslag om en sammenhængende alkoholpolitik var til debat, og hvor hr. Qvist Jørgensen sagde, at han ikke mente, man skulle gøre noget særligt for arbejdsmarkedets parter, fordi der ikke var noget egentligt problem, ikke noget stort behov. Det er godt, at hr. Qvist Jørgensen nu i beslutningsforslaget påpeger, at det er vigtigt at inddrage arbejdsmarkedets parter.

Jeg anerkender, at problemet er dybt alvorligt, hr. Qvist Jørgensen. Vi anerkender vigtigheden af, at det bliver debatteret, men vi begræder, at det fremsættes på et tidspunkt, hvor det ikke kan blive realitetsbehandlet. Det er det, der er problemet.

(Kort bemærkning).

Lis Noer Holmberg (CD):

Jeg tror bestemt heller ikke, at nogen af os er uenige i, at alkohol er et problem og en pestilens for mange familier. Men jeg kan ikke lade være med at stille et spørgsmål til hr. Qvist Jørgensen, som siger, at Socialdemokraterne først har kunnet gøre noget, efter at Alkohol- og

[Lis Noer Holmberg]

Narkotikarådet blev nedlagt. Det forstår jeg slet ikke.

Hvorfor har Socialdemokraterne ikke sat spørgsmålstegn ved Alkohol- og Narkotikarådets arbejde og foreslået en stramning for længe siden, i takt med, at problemerne voksede?

Jeg synes, det er utroligt, at man gennem mange, mange år blot har set til uden at spørge, om det var effektivt nok, og om tingene kunne gøres på en anden måde.

Der står i forslaget: »Det bør pålægges amtskommunerne hvert år at holde en konference med deltagelse af bl.a. udvalgsmedlemmerne i de primærkommunale nævn og de primærkommunale alkoholkonsulenter.« Jamen de har jo været afholdt år ud og år ind. Jeg har deltaget i utrolig mange konferencer, og der sker ingenting. Man går sammen, man drøfter problemerne dag ud og dag ind, og der er ikke noget, der ændrer sig.

Derfor synes jeg, at hvis vi virkelig skal gøre noget ved det, så er det i orden. Lad os tage det alvorligt og ikke bare holde konferencer eller sådan noget, men lad os virkelig gøre noget ved problemerne.

(Kort bemærkning).

Birgitte Husmark (SF):

Det er fru Lis Noer Holmbergs udfald imod Alkohol- og Narkotikarådet, som bringer mig på talerstolen. Jeg synes nok, at det er fantastisk at sige, at det er utroligt, at vi har været vidende om dette Alkohol- og Narkotikaråds utilstrækkelighed uden at gøre noget.

Jamen hvad er det, vi har forsøgt indtil nu? Hvilke muligheder har Alkohol- og Narkotikarådet haft? Det har haft en lille bevilling på ca. en tiendedel af det, der er lagt frem i det foreliggende forslag. Mulighederne må da ses i forhold til de bevillinger, der er.

Med hensyn til nytten af konferencer, nytten af erfaringsudveksling, nytten af formidling af viden kan jeg da kun beklage, hvis fru Lis Noer Holmberg ikke har haft noget ud af at deltage i de konferencer, hvor der har været mulighed for denne udveksling af viden.

Og endelig skal jeg ikke undlade at gøre opmærksom på et af de eksempler, som ministeren drog frem under debatten i går, nemlig kampagnen i Nordjyllands Amt med hensyn til at få de unge til at undlade at drikke, før de skulle køre bil. Den har virket utrolig godt, og

det har da ikke mindst været i samarbejde med Alkohol- og Narkotikarådet. Så på den led er der da sket initiativer rundt omkring i landet.

Det går jo ikke altid sådan, at den æres, som æres bør, men det synes jeg vi skal gøre her.

(Kort bemærkning).

Lis Noer Holmberg (CD):

Jeg vil gerne sige til fru Birgitte Husmark, at jeg har haft utrolig meget udbytte af de konferencer, jeg har deltaget i. Men det hjælper jo ikke meget, at jeg får udbytte af de konferencer, hvis ikke det bliver udmøntet i handling. Det er den ene ting.

Angående kampagnen i Nordjylland synes jeg, det er fint, og det er i det hele taget godt, at der sker noget rundt omkring i landet.

Men det er altså ikke ret lang tid siden, at vi oplevede nogle konfirmander i fjernsynet. De var ude på andendagen, og de drak 8-9 bajere om dagen. Og lige i de her dage efter deres konfirmation spurgte man dem, om de ikke havde fået oplysning om, at det faktisk var farligt, og at det var forkert. De måtte erkende, at de havde fået pjecer.

Det er jo det, Alkohol- og Narkotikarådet har gjort. Man har lavet pjecer og publikationer, men det viser sig jo, at det ikke har været godt nok. De unge mennesker siger jo selv, at de har fået pjecerne, men de har ikke læst dem.

Det vil sige, at det skal gøres på en anden måde, og derfor har vi tillid til det forum, man nu har nedsat.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg synes ikke, vi skal bruge alt for mange kræfter på at diskutere, om det nu er det ene eller det andet centrale organ, der kan klare denne opgave.

Vi har haft Alkohol- og Narkotikarådet, og det har gjort en indsats, og jeg vil ikke klandre det for det. Men nu må vi konstatere, at flertallet i Folketinget har vedtaget, at vi skal have et alkoholpolitisk forum i stedet for. De vilkår må vi jo så arbejde videre under, og lad os så være med til at give det det bedst mulige indhold.

Jeg synes egentlig, at det mest spændende i Socialdemokratiets forslag er initiativet til en fælles indsats i kommunalt regi, for dér har vi nok manglet noget. Jeg vil også gerne være med

[Glønborg]

til at styrke på amtsplan, at vi kan fortsætte med konferencer og lignende.

Men jeg mener, det er absolut væsentligt i den her sammenhæng, at man får nogle mennesker med, der vil være solidariske med de mennesker, som står med problemerne. Jeg tror, at der i meget af det, vi har lavet på det alkoholpolitiske område, har været lidt for meget tendens til, at nogle har følt sig som behandlerne, der var ovenpå, og så havde de nogle klienter, og det var deres problem, man skulle løse. Vi må alle sammen gå ind i et solidarisk fællesskab og sige: Her er noget, vi alle sammen må gøre en indsats for og også må tåle visse afsavn for.

(Kort bemærkning).

Birgitte Husmark (SF):

Over for fru Lis Noer Holmberg kan jeg kun bekræfte, at jeg også så det indslag i TV-Avisen, hvor man så de unge mennesker. Jeg lagde desværre desto mere mærke til det, fordi det var filmet i min hjemby, Helsingør, og det var på de unge menneskers sidste skoledag. Det er da dybt beklageligt, og det er en ekstra demonstration af, hvor vigtigt det er, at der bliver gjort noget på det område.

Det er fuldstændig rigtigt, at det ikke er tilstrækkeligt at stikke de unge mennesker en pjece. Der skal helt anderledes personlig kommunikation til, og der skal helt anderledes, ja, gripende initiativer til, før det virker. Det er vi fuldstændig enige om.

Jeg kan kun sige: Jamen det er da udmærket, at fru Lis Noer Holmberg nærer dyb tillid til de initiativer, der nu vil komme fra Det Alkoholpolitiske Forums side. Jeg kan kun sige, at vi ved ingenting om det, så det må vi jo se. Vi støtter det forslag, der kommer fra Socialdemokratiet, for man kan trods alt lidt tydeligere se, hvad det vil indeholde.

Qvist Jørgensen (S):

Jeg vil godt starte med at sige om det, som fru Lis Noer Holmberg sagde om sit hjemamt, om Fyns Amt, at det er jeg egentlig lidt forundret over at høre.

Nu er det jo lige af fru Kirsten Lee blevet sagt, at jeg havde en lille smule erfaring på dette område, også på landsplan. Det skal jeg ikke bruge til så forfærdelig meget i denne sal. Jeg vil dog tillade mig at sige, at en af de erfaringer,

jeg har, er, at specielt på Fyn er der usædvanlig mange og flotte og gode og utraditionelle initiativer inspireret af lokale folk i en amtskommune, der til trods for nedskæringer og besparelser har fastholdt ansættelse af alkoholkonsulenter, som har forstået at tage gode initiativer.

Det har fru Lis Noer Holmberg ikke opdaget, og hun har åbenbart heller ikke rigtig fået noget ud af at deltage i de konferencer, man har inviteret til. Det er dybt beklageligt, men det kan jeg jo ikke rigtig gøre noget ved.

Det andet spørgsmål, fru Lis Noer Holmberg var inde på, var, hvorfor vi ikke på et tidligere tidspunkt er kommet med et alternativ til nedlæggelsen af Alkohol- og Narkotikarådet. Jamen det viser bare, at enten tænker vi meget forskelligt, eller også tænker den ene af os meget forkert. Ja, begge dele kan vel også lade sig gøre.

Hvis vi var kommet med et forslag om at gå ind i en aktiv indsats for at konvertere Alkohol- og Narkotikarådet til noget andet – også noget andet end det, det udvikler sig til efter 1. august – havde vi haft et helt andet udgangspunkt, som ville være svært utilfredsstillende specielt for Alkohol- og Narkotikarådets situation, uagtet man selvfølgelig kan sige, at den stort set ikke kan blive værre, end den er.

Jeg vil godt fortsætte lidt i tråd med det, fru Birgitte Husmark sagde om de unge mennesker fra Helsingør, der var i tv.

Det er nogle klip, man ser 2-3 gange om året: Et hold farer ud og får konstrueret eller fundet en situation, der er særlig gunstig. Jeg tror for det første, at man i sådan nogle situationer bør være opmærksom på, at der meget vel kan være lidt ungdommeligt praleri inde i billedet. Og for det andet – det er måske lidt provokerende og urimeligt – skal der altså en vis erfaringsindhøstning til. Den vil formentlig også indeholde nogle problemer omkring den sidste skoledag, og det får man i hvert fald ikke gjort bedre, hvis man nøjes med pjecer.

Den sidste del af min taletid vil jeg bruge til at svare på noget af det, fru Kirsten Lee var inde på, idet jeg synes, at jeg tilstrækkelig tydeligt har forklaret, hvorfor vores beslutningsforslag just kom nu.

Uanset at jeg ikke har debatten fra 1986 lige foran mig, mener jeg faktisk – jeg vil ikke sige, at jeg blev fejlciteret, men jeg blev kort citeret – at understregningen også i 1986 var, at samar-

[Qvist Jørgensen]

bejdet mellem arbejdsmarkedets parter skulle være baseret på frivillige aftaler og ikke på noget, vi skulle lovgive om herinde, i hvert tilfælde.

Når fru Kirsten Lee ønsker at få at vide, hvem målgrupperne er, er vi lige præcis ved at lande i det sædvanlige, som vi har gjort det et par gange før herinde: Nogle ordførere har koncentreret hele deres indsats om det, som fru Lis Noer Holmberg også var ved at forfalde til: Det er også de skrækelige unge, som drikker så meget. Det er først og fremmest de 40-45-årige, der drikker for meget, men dem er vi lidt bange for at tage fat på. Så er det lettere at lade det gå ud over de uskyldige unge.

Jeg tror ikke, det er særlig smart, at vi bruger debattid herinde til at koncentrere os om at skælde ud på de unge. De har det svært nok i dette samfund med at finde ud af, hvor deres plads er, uden at vi behøver at skælde dem ud.

Det sidste spørgsmål var, om vi kan opretholde det danske afgiftssystem. Det, vi med mig selv som ordfører har sagt, er, at vi tror ikke, at vi får lov til at bevare det meget høje afgiftsniveau, vi har, og som vi i øvrigt er ret glade for. Når vi har accepteret – det er en gentagelse af, hvad jeg har sagt ved andre lejligheder på spørgsmål fra fru Kirsten Lee – at alkoholafgiften blev sat beskedent ned, men dog noget, og sat mest ned for den stærke alkohol, så var det i et forsøg på at bekæmpe grænsehandelen.

Der er vist ikke noget nyt i det, jeg siger nu, i forhold til sidst jeg svarede fru Kirsten Lee vedrørende dette område. Det, jeg føler mig overbevist om, er, at hvis vi etablerede denne her fond med en klar øremærkning – lad os bare kalde det en cigarkasse – ville det være lettere for os at argumentere for bevarelsen af netop denne del af den høje afgift, som vi fortsat ønsker, og som jeg mener at vi skal kæmpe for at bevare.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Bjørn Poulsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslut-

ning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Den fg. formand (Bjørn Poulsen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (25/5 90):

Udtræder: Helle Degn (S)

Nyt medl.: Svend Auken (S)

Kulturudvalget (28/5 90):

Udtræder: Else Winther Andersen (V)

Ny stedf.: Sønderby (V)

Socialudvalget (28/5 90)

Udtræder: Else Winther Andersen (V)

Ny stedf.: Mejdahl (V)

Uddannelsesudvalget (28/5 90)

Udtræder: Else Winther Andersen (V)

Nyt medl.: Povl Brøndsted (V)

Markedsudvalget (28/5 90):

Udtræder: Ole Espersen (S)

Ny stedf.: Hans Hækkerup (S)

Udtræder: Arne Jensen (S)

Nyt medl.: Ole Espersen (S)

Skatteudvalget (28/5 90):

Udtræder: Løvig Simonsen (S)

Nyt medl.: Trøjborg (S)

Udenrigsudvalget (28/5 90):

Udtræder: Hans Hækkerup (S)

Ny stedf.: Løvig Simonsen (S)

Uddannelsesudvalget (28/5 90):

Udtræder: Løvig Simonsen (S)

Ny stedf.: Baadsgaard (S)

Kulturudvalget (28/5 90):

Udtræder: Jytte Andersen (S)

Ny stedf.: Eva Fatum (S)

[Den fg. formand]

Kulturudvalget (29/5 90):

Udtræder: Lissa Mathiasen (S)

Nyt medl.: Jytte Andersen (S)

Uddannelsesudvalget (29/5 90):

Udtræder: Povl Brøndsted (V)

Nyt medl.: Anna Lise Vesterby (V)

Erhvervsudvalget (29/5 90):

Udtræder: Arne Jensen (S)

Nyt medl.: Eva Fatum (S)

Udvalget til Valgs Prøvelse (29/5 90):

Udtræder: Arne Jensen (S)

Nyt medl.: Eva Fatum (S)

Miljø- og Planlægningsudvalget (30/5 90):

Udtræder: Hjortnæs (S)

Ny stedf.: Eva Fatum (S)

Folketingets næste møde afholdes i morgen,
torsdag den 31. maj 1990, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til
den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 21.04
